

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravníštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopisí se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznaníla se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 4.

V Mariboru, dne 26. januarija 1899.

Tečaj XXXIII.

Posebna prošnja.

Naš slovenski jezik govori se najčisteje od kmeta, hudo se pači od rokodelcev, najhujše pa od ljudij, bivajočih v takih poslih, ki so v nemških rokah, na pr. v vojaškem, železničnem in tovarničnem. Tukaj se sliši jezik, da zavednega Slovenca obliva rudečica.

Mar ni slišati: morali smo ausrukati, dinst delati, na vahti stati, haupman dal je oplozati, optretati, antretati, cug je noterrukno; iberzecinga, beksel, na prvem glajzi, panvahtar, panhof, zug ima 10 minut feršpetinge, zug se feršiba, kolbnštanga, šubštanga, bolcn, šrauf, folčati? Ali pri rokodelcih: hamer, štemajzn, hobl, šraufstok, ambos, pajscanga, knirim, toplati, peglajzn, mitntal, tauřštan, cvirn, fingret? Nazadnje se še tudi naše kuharice trudijo, da bogatijo slovenski jezik z izrazi kakor: rostpratí, šnicl, knedl, ajnpren, aprajbati, melšpajs, cuřpajs, prata itd.

To se marsikomu zdi smešno, ali ima resne, žalostne posledice. Ti ljudje namreč navadno mislijo, da slovenščina za pojme, katere izrazujejo s spački, vzetimi iz nemščine, nima besed, vzlasti, ker jih ne slišijo iz ust omlkanca, ki pa v govoru s priprostim človekom dobrih slovenskih besed, če jih tudi ve, rabiti ne more, ker bi ga sicer oni ne razumel. Vsak izmed teh je prepričan, da mu ni mogoče, o svojem poslu v čisti slovenščini se razgovarjati ali celo kaj malega povedati. Tako morajo ti ljudje spořtovanje do lastnega jezika izgubiti, ob jednem pa tudi ljubezen do njega in do narodne stvari sploh. Marsikateri nam iz tega vzroka od-

pade; obrne se k nemščini, v kateri se kmalu čuti doma. Ta ali uni še ima najboljšo voljo, ostati narodu zvest, ali ko mu dobri prijatelji dokažejo, da je slovenski jezik le reven, da je vsak le omilovanja vreden, ki se ga drži, je trdna volja omajana, in nekdanji rodoljub omahne. Tako se izgublja naših bratov na tisoče in tisoče; ne bode krivo, ako trdimo, da je dobra polovica vseh odpadnikov v sovražni tabor prestopila iz tega le vzroka.

Da se naš jezik tako pači, tega smo krivi nekoliko sami, ker se marsikatera beseda pove raje nemški zgol iz lenobe. Kdo si upa trditi, da nima vsak Slovenec v svojem beseđišču besed: služba (nam. dinst), nastopiti (nam. antreten), zamuda (nam. feršpetinga), vlak (nam. cug), premikati (nam. feršibati) in drugih? Za nekatere stvari, to je za iznajdbe, ki so prišle k nam v deželó iz tujega, in ki niso splošno razširjene ter rabijo vzlasti v takih poslih, ki so v nemških rokah, nam besed zares še manjka; ali teh ni mnogo. Toda radi tega nas ni treba biti sram! Mi pa imamo zato za prirodne stvari več izrazov, nego Nemci. Novemu predmetu da vsikdar prvi tisti narod ime, v katerem se je izumil; vsega pa ne moremo izumiti sami; torej je tudi naravno, da si imamo za nekatere predmete besede ustvariti še le za drugimi narodi. To pa zopet ne more se goditi tako naglo tam, kjer oblastniki ne privoščijo raznih šol v narodnem jeziku, nego tam, kjer takih šol mrgoli.

Za veliko večino stvari, nahajajočih se v krogu obrtov in industrije, ponuja nam

sicer naš jezik najlepše besede, ali dotičniki se jih, če jih tudi vedo, ne marajo posluževati, ker se jim po obrtnih šolah, po delavnicah, po tvornicah vsiljujejo nemške. Kaj bi ne bilo tako, dokler so največji obrti nemški, tovarnice nemške, obrtne in tehnične šole nemške! Rokodelstva se naši fantiči navadno izuče v mestih in trgih, kjer slišijo nemška poimenovanja, ki lepa slovenska izpodrivajo. Pri vojařtvu in železnicah pa je službeni jezik itak nemški; tukaj se našemu jeziku menda dela največ sile. Mnogih izrazov pa naše ljudstvo žalibog zvečjega več ne pozna, ker so se vsled nemškega vpliva pozabili. Nekdaj so mu tekli gladko.

Že večkrat se je na to rano našega narodnega telesa položil prst, ali nikoli ni bilo poznati, da bi bilo posebno pomagalo, ker se je to zgodilo menda nepraktično in ob neugodnem času. Zbralo se je navadno nekaj najnavadnih spačkov in sicer takih, ki se slišijo v vsaki hiši, pridjalo se njim pravih besed ter to objavilo tako ali tako, da tisti, katerim bi naj slovarček služil, o njem niso nič izvedeli, ali pa v taki knjigi, da je vsakdo ne more vedno imeti pri rokah.

Nam se zdi, sedaj bi bil čas za to, da se tega dela zopet lotimo; ljudstvo se je hvala Bogu ravno v zadnji dobi zelo probudilo, razumeva čas, ve, česar mu treba, in je tudi voljno, da, celo navduřeno, da se za narodni napredek briga in trudi. Seveda, če bi imeli slovenske obrtne in tehnične šole, če bi bila obrt in industrija, kolikor jih je na slovenskih tleh, v naših rokah, potem bi ne bilo treba, ljudstvu ponujati slovarčka.

Listek.

Velika in majhna kraljica.

(Prevel iz franc. M. T. Savinjski.)

Slavnoznana cesarica Marija Terezija je imela ljubeznivo hčerko, z imenom Marija Antoaneta. Ko je bila 15letno dekletce, poročila se je leta 1770 s tedanjim 16letnim kraljem francoskim, Ljudevitom XVI. Mlademu kralju in še mlajši kraljici ni ugajalo vedno bivanje v glavnem mestu. Kratkočasila sta se prav rada kje na deželi, na svojih posestvih in gradovih. Včasih sta se preoblekla kot kmet in kmetica, ali kot pastir in pastarica in kot taka se prav po otročje igrala s čredico belih jagnjet in ovčic.

Medtem so pa pripravljali krvavi zločini oni grozni prevrat, ki je zakrivil, da je kri človeška tekla na Francoskem v potokih in sta morala slednjič tudi mladi kralj Ljudevit in njegova mlada žena, kraljica Marija Antoaneta, nagniti glavo pod sekiro rabeljnovo.

I.

Bilo je nekega divnega, milega spomladanskega dne leta 1780. Solnce ljubeznivo upira svoje žarke na kraljev grad, Mal Trianon, imenovan, na kojem je najraje bivala Marija

Antoaneta, francoska kraljica. V bližini gradu se razprostira pisano zelen travnik, obdan z lepo in čedno ograjo. Po tratici pa skače čredica belih ovčic in jagnjet. Kaj so neki tako čedno umite te živalice in čemu so nekatere izmed njih celo ovenčane in okrašene? Gotovo to ni brez pomena, uhaja nam v misel.

A lepša nego vse drugo in ljubeznivejša od krotkih živalic je njih pastarica. Kakor nadzemeljsko bitje stopa ona med njimi; po krasnem obrazu ji je razlita brezskrbna radost in očesci ji svetite kakor zvezdici. Ljubko se razgovarja in igra s svojo čredico, ter z nežno ročico gladi janjčke, ki se ji zaupljivo bližajo. Tu in tam vzdigne in nese tudi kakor skrbna mati kakovo drobno jagnje ter ga pita s sladčicami, kojih ima bržkone mnogo v svoji pastirski torbici. Sedaj se zopet opre na lepo rezano pastirsko palico ter se ozira tja k svojemu gradu, kakor bi vedela, da jo tam nekdo gleda.

Zares, videti je ta pastarica kakor kraljica pogorskih vil, polna vzviřenosti in lepote, polna plemenitosti in angeljske milobe. Njena vitka postava, vse njeno obnařanje, da sleherna stopinja, vse, vse kaže nam prejasno: to ne more biti navadno revno dekletce, to ni priprosta pastarica.

Pa bodisi kakorkoli, ta izredna prikazen

je danes pastarica, in vidi se jej, da ji delo prav srčno ugaja. A to nam je jasno, da skrivnostna pastarica, njena okinčana čredica, dolge zastave na kraljevem gradu in marsikaj, kar gleda tu oko, naznanja popotniku, da obhajajo tu danes neko slovesnost ali kako veselico. Saj je drugekrat tako tiho in mirno krog tega gradu, kajti tudi mestni šum in hrup ga ne more doseči tu sredi daljnih ravan in livad.

Naenkrat se začujejo koraki in v bližini ograje zarenči pes. Plaho poskočijo jagnjeta in tudi ovce zbeže. A jedna ovisi s svojimi lepimi trakovi in venci v zagraji ter se čimdalje bolj zapleta med trnje. Ljubeznivo priskoči pastarica, da reši ubogo živalico nesrečnega trnja. Pa njene nežne ročice so še občutlivejše nego ovčje nožice ter nikakor niso spretné za tako delo; nepotrpežljiva stvar pa, ki vedno le sili naprej, zabrede slednjič še dalje med goščó, tako da je pastarica ne more več osloboditi. Že se obupno ozira, odkod bi došla najhitrejša pomoč, ko zasliši ljubki, otroški glas v svoji bližini:

«Ali kako ste vendar nerodni in hočete biti pastarica! Tako ne smete delati z ovčiko!»

Prestrařena, a tudi nekoliko vesela se ozre ter zagleda drobno, blodelično dekletce, ki je kaj borno oblečena ter šteje jedva kacic deset do dvanajst let. Kakor bi trenil,

Ali na to zlato dobo mirno čakati, bode pa menda le še predolgo.

Zato pa, če je sedaj čas ugoden, in če je treba, da se kaj stori, potem je dolžnost, da se potrebno ukrene.

Sestavljanja tacega slovarčka bi se vse-kakor moral lotiti mož, ki slovenski jezik jako dobro pozna, torej slovenski jezikoslovec. Ne da bi hoteli za delo ravno koga imenovati, oziroma predlagati, ne, kdor ga hoče prevzeti, Bog ga živi, ali nam se zdi, da bi najlaglje bilo gospodu profesorju Pleteršniku, ker nam je baš veliki slovar sestavil.

Recimo, da se odloči kateri učenjak tak slovarček spisati; ali kako storiti, da pride po najnižji ceni večini našega ljudstva v roke? In to bi moralo biti; kajti izmed teh, ki bi si ga morali kupiti, kupil bode si ga malokdo, in če ga bodo imeli le obrtniki, ne bodo teh-le umeli kmetje. Gotovo bi bilo najbolje, ako bi ta slovarček hotela izdati, pa kot posebno knjižico, naša družba sv. Mohorja, menda kot nameček k drugim knjigam. Ako bi pa ta ne hotela zanj se odločiti, moral bi se tiskati za jako nizko ceno in bi razširjenje imeli z novci pospeševati naši denarni zavodi in imovitejši rodoljubi.

S tem smo prav za prav povedali vse, kar se nam je zdelo potrebno. Ali ker so se nam o tem predmetu uže jele misli snuti, naj še smukne čez jezik, kar je še rahlega. Slovarček bi po našem mnenju moral obsegati v jednom snopiču vse potrebne stroke; če bi se za vsako stroko izdal poseben slovarček, kupil bi vsak le tisti snopič, ki se njegovega posla tiče, in razumevali bi se le udje tiste stroke. Sicer pa bi slovarčka drugače ne bilo mogoče izdati, nego v jednom snopiču, če bi ga prevzela družba sv. Mohorja. Nadalje bi menda kazalo, da bi snov v njem bila razdeljena po strokah, da ima vsak to pregledno skupaj, kar v prvi vrsti potrebuje. Stroke po abecednem redu, v njih pa seveda besede ravno tako: na prvem mestu slabo besedo, na drugem dobro, tu pa tam s kratkim pojasnilom, da vsakdo brezdvomno ve, kaj se misli.

H koncu še to. Naj nikdo ne pričakuje, da se bode naš jezik popravil in dostavil po samem čitanju; izboljšal se tem potom gotovo bode; ali kdor pomisli, kje mu je treba vraštva, bode uvidel, da ljudske šole in knjige družbe sv. Mohorja ne zadoščajo. S takim slovarjem, kakoršnega imamo v mislih, bomo ljudstvu morali prej ali slej priti; ogniti se mu, ne bode vam mogoče, če si nočemo dati jezika popolnoma podkopati. Tudi Čehi so morali začetkom sedanjega stoletja si tako

pomagati, da so se izrili iz jezikovne in ob jednem narodne luže, v kateri so lovili sape. Da bi torej beseda postala dejanje!

Državni zbor.

Na Dunaju, 24. januarija.

O sejah 19. in 24. januarija se da poročati s kratkimi besedami: levičarji so zavlekli celo posvetovanje s tem, da so zahtevali, naj se došle interpelacije in razni predlogi preberejo do pičice, in naj se o prošnjah glasuje po imenu, se-li sprejmejo v sejni zapisnik ali ne. Predsednik se je moral vdati tej zahtevi. Radi tega ni prišlo do nikake razprave. Ob koncu seje 19. jan. so zahtevali socijalni demokrati, da se mora kot prvi predmet prihodnje seje postaviti na dnevni red njihova zahteva: Proč s časnikarskim kolekom! Temu so pa ugovarjali nemški narodnjaki rekoč: Ne! Najprej se mora razpravljati o zatožbi ministrov. Prišlo je med socijalnimi demokrati in nemškimi narodnjaki do grde praske, v kateri so letele od ene strani na drugo hude psovke, kakor med najbolj razuzdanimi pobalini. Najhujše psovke so zadele znanega Wolfa. Sociji so ga zvali naravnost pijanega fantalina.

Kako dolgo bo to trajalo še dalje? Ali bi ne bilo bolje, zaključiti državnega zbora ali ga preložiti za delj časa? Tako želijo menda Čehi, katerim itak ni mar za državni zbor: saj so gospodarji v svojem, českem deželnem zboru. Druge stranke na desnici sodijo zopet drugače. Nam Slovencem ne morejo ugajati razprave naših deželnih zborov, kjer smo izročeni na milost in nemilost svojim narodnim nasprotnikom Nemcem in Lahom, če izvzamete Slovence na Kranjskem. Dokler je državni zbor sklican, se vendar še na ta ali oni način drega in drega v vlado in se izposlušujejo vsaj nekatere drobtinice. Če pa državnega zbora ne bo, potem se sploh za Slovence nihče več brigal ne bo.

Med nemškimi narodnjaki se v zadnjem času prikazujejo močnejše, ki želijo nekako spravo med narodi in redno delovanje v državnem zboru. Te misli je tudi znani državni poslanec iz Gradca dr. Hohenburger. Izdal je te dni neko knjižico »Novi babilon«, v kateri predlaga, naj vsak narod v okraju, kjer prebiva, zavziva vse svoje pravice. Ta izjava je za nas zapeljiva. Toda Hohenburger najbrž misli: Po celem Štajarskem in po celem Koroškem prebivajo samo Nemci; toraj smejo tudi le samo oni tamkaj živati postavne pravice. Nekateri nemški listi

odobravajo željo dr. Hohenburgerjevo po narodnostni spravi; drugi pa se ji močno upirajo.

Kaj pa dela v teh težavnih dnevih naša »krščanska slovanska narodna zveza?« Imela je dve dolgotrajni seji, da se posvetuje, kako naj naš načelnik (za mesec januar dr. Bulat) postopa v razgovorih z vlado in z načelniki desničarskih strank. Ker je pražka »Politika« objavila nekatere sklepe »zvezine«, jih objavimo tudi mi: 1) Vlada naj jasno razloži, kaj namerava storiti v bližnji bodočnosti. 2) Iz zgoraj že navedenih vzrokov je »zveza« proti preložitvi ali zaključbi državnega zbora. 3) Na dnevni red naj se spravijo važne predloge gospodarskega pomena (odprava mitnine, pokončanje svinjske kuge, odprava desetka itd.) 4) Če se hoče vlada pogajati z levičarji, da se doseže red in mir v zbornici, temu »zveza« ne nasprotuje, dokler desnica sama ne trpi škode pri tem pogajanju.

V listih se je čitalo zadnje dni, da hoče vlada ugoditi najnujnejšim zahtevam koroških Slovencev. Bi bilo iz srca želeti. Če grof Thun reši koroške Slovence preteče njim narodne smrti, si bo postavil najlepši spomenik med hvaležnimi Slovenci. Kajti tega si ne smemo in ne moremo prikrivati: Še 50let naj se ponemčuje slovenska mladina po koroških šolah, kakor se zadnja desetletja ponemčuje, pa bode izginil zadnji koroški Slovenec. Kam so segale nekdanje meje slovenskega ljudstva na Zgornjem Štajarskem, na Tirolskem itd.? Slovenec je pozidal glavno mesto Štajarske ter prebival na Severniku ali Smerečniku (Semering). Danes pa se preganja vsakdo, ki hoče po teh, nekdanj slovenskih krajih, govoriti slovenski. Enaka osoda čaka tudi koroške Slovence.

Kakor je znano, je vlada obljubila istrijskim Slovanom gimnazijo v mestu Pazinu. Temu se sicer na vso moč upirajo Lahji ter so sklenili, z Nemci vred najostreje napadati vlado. Vlada se pa drži do zdaj prav čvrsto. Ne sprejme nobenega ugovora, ki njej prihaja v tej zadevi od lahonske strani.

Politični ogled.

Sprava. Vedno pogosteje se javljajo vesti, da so se Nemci že naveličali samega kričanja ter da si žele sprave z drugimi narodi, pred vsem seveda s Čehi. Toda če hočejo Nemci sklenoti mir na stališču, na kojem stoji graški poslanec dr. v. Hohenburger v svojem najnovjšem spisu »Novi Babilon«, se pač močno varajo. Omenjeni

se je vspela čez ograjo in z urno roko rešila nesrečno ovčiko trnjevih objemov, da je zopet veselo skakljala po trati.

«Lej, lej, kako hitro in lahko ti je šlo delo izpod rok» ogovori pastarica revno deklece. «Odkod si pa prišla tako hipoma? Ali si mar prišla iz kake podzemeljske dupljine?»

«Kaj pa še,» odvrne ta; «zagledala sem lepe ovce in radovedna sem bila, zakaj so neki tako okinčane. Hotela sem je videti bliže in tako prišla tik zagraje, ne da bi me zapazili.»

«A tako, sedaj mi je vse jasno; pa povej mi vendar, kako ti je ime, srček mali?»

«Meni? Ime mi je Marjetica, majhna kraljica.»

«Kaj? Kako? Majhna kraljica? Kako čudno ime! Ali je to tvoje rodbinsko ime?»

«Ne, moje pravo ime je Marjetica Bertrandova. Pa moja pokojna mamica so bili nekoč tolikanj srečni, da so videli v Parizu našo kraljico. Bili so tako očarani o kraljicinem veličanstvu in nje lepoti, da so me odslej začeli imenovati »majhno kraljico«, kajti rekli so često, da sem neki jaz celo podobna naši kraljici. Kmalu so me po vsej vasi tako imenovali. Meni je to sila ugajalo, kajti zdelo se mi je to ime lepše nego pa je bilo ime očetovo. Sicer so pa oče umrli,

ko sem bila komaj jedno leto stara in jaz jih nisem nikoli poznala. Od te dobe imenujem se sama tudi »majhno kraljico.»

Pastarica pazno ogleduje Marjetico, ko ji razklada svoje čudno ime. Res, nekaj izrednega je bilo deklece in vsakdo je moral pritrčiti, da je imela obrazek prav takšen kakor kraljica Marija Antoaneta. Lice plemenito in nenavadno lepo, oko kakor morje globoko, obilni mehki lasje pa so ljubko obdajali jasno čelo. A vendar, kolika razlika zopet med obema. Tam visokost in bliščoba kraljevega stanu, tu pa revščina in zapuščenost, polna britkostij in nadloge.

Čudna ginjenost se razlije po obrazu pastarice.

«Ali poznaš kraljico?» vpraša zopet Marjetico.

«Kako neki?» odgovori ta. «Nikoli še nisem bila v Parizu. Moja rojstna vas je gotovo 40 ali 45 ur hoda od tega mesta. Pred nekaj tedni sem zapustila prvokrat domači kraj in od tega časa potujem križem sveta, kamor me veter ponese. Saj je zame itak vsejedno; kamor pridem, povsod sem tujka med tujci, revna in zapuščenata sirota. Tudi v ta kraj sem prišla prav sedaj prvokrat in sem zelo trudna.»

Začudena jo poslušala pastarica. Revni otrok jo je toli zanimal, da je popolnoma

zabila svoje čredice. Sicer pa so bile ovce prav na varnem, saj je bil travnik krog in krog obdan z ograjo.

«Marjetica, ali torej nimaš doma? Ali nimaš nikogar na svetu, ki bi za te skrbel, da hodiš tako brez varstva in brez dela po deželi?» izprašuje jo nadalje polna usmiljenja.

«Ne, ne poznam več hišice očetove, ne doma, ne družine, nikogar nimam na vsem svetu in tudi nikdo ne mara za me. Dokler so še živeli moja mamica, bila sem srečna, čeprav smo bili revni. Od kar so pa oni pred dvema letoma zatisnili svoje mile oči, godi se mi slabo, žalostno.» In z roko si ottere solze, ki ji deró po licecu.

«Mi nismo imeli nikakih sorodnikov, ki bi za me skrbeli,» nadaljuje »le naš duhovni pastir so se me usmilili, popolnoma preskrbeti me pa niso mogli, ker so sami sila revni. In zraven je bilo v naši vasi mnogo siromakov in tem vsem so tudi pomagali. Izročili so me v neko premožno hišo, a bogati gospodar mi je dajal raje palico nego kruh, zraven pa se je hlinil gospodu župniku, kako lepo me oskrbuje. Oni so me zato vedno opominjevali, naj bodem pokorna in potrpežljiva, kadarkoli sem jim hotela potožiti svoje trpljenje.»

Ker nisem več mogla prestat, sklenila sem skrivaje zbežati. Mislila sem sama pri

poslanec se namreč vnema za predpravice nemškega jezika in nemškega naroda v naši državi. Toda Slovani si bodo premislili, predno sklenejo spravo, po kateri bi se imele le nadaljevati stare krivice. Jednakopravnost je geslo Slovanov.

Italijansko vseučilišče. V občinskem zastopu mesta Gorice so predlagali Italijani, naj se postavlja v proračunu za vsako leto od letošnjega leta naprej neka svota z namenom, da se ustanovi v Trstu laško vseučilišče, in sicer tako dolgo, dokler se namen ne obistini. Gorica sicer ni poklicana, prispevati za laško vseučilišča, ker dobiva denar večinoma iz slovenskih žepov, vendar mi načeloma nismo proti ustanovitvi laškega vseučilišča. Toda če država dovoli tak zavod Italijanom, ki štejejo komaj okoli 670.000, mora ga dovoliti tem preje nam Slovencem, kojih nas je nad 1.167.700.

Ogrsko. Tudi na Ogrskem se državni zbor ni začel resno delovati. Opozicija se upira vednemu delovanju, dokler se ji ne zjamči, da odstopi sedanji ministerski predsednik, da se zakonito zabrani uplivanje vlade na volitve in da se nagodba z Avstrijo sklene v smislu opozicije. Vlada se pridno posvetuje z vodjami opozicije in vsa znamenja kažejo, da bo opozicija zmagala s svojimi zahtevami in sedanja vlada morala odstopiti.

Katoliki v Sarajevu. Število katolikov se je v zadnjem času v Sarajevu zelo namnožilo. Dosedaj so imeli v občinskem zboru po razmerju svojega števila mohamedanci 12 zastopnikov, pravoslavni 6, katoliki 3 in judje 3. Po zadnjem ljudskem štetju v Sarajevu pa je katolikov še enkrat več kakor pravoslavnih, namreč 12.000. Katoliki zahtevajo za prihodnje občinske volitve, da se vsled tega pomnoži tudi število njihovih zastopnikov.

Francija in Nemčija. Ker se pota francoske in angleške naselbinske politike velikokrat križajo, začelo se je zadnji čas francosko časopisje baviti z mislijo, da bi se naj Francija zvezala z Nemčijo ter si v njej pridobila močno zaveznico nasproti angleškim težnjam. Misel si pridobiva vedno več zagovornikov. Kadar bo postala misel zrela, se gotovo tudi Nemci ne bodo branili francoske zveze. Potem bodo avstrijski politiki nezadovoljno gledali, kako si Rus, Nemeč in Francoz stiskajo roke, a Avstrija z gnjilo Italijo bo ostala osamljena.

Dopisi.

Iz Zavrča pri Ptuju. (Zaspanost.) Zelo se nam dopadaš, dragi »Slov. Gosp.«, da tako vestno skrbiš za naše slovenske občine. Tu jih svariš pred sovražniki, tam jih zopet opominjaš, naj se vzbudijo iz istega spanja, iz katerega se doslej niso mogle prebuditi k novemu narodnemu življenju. Mnogokje te ubogajo, a pri nas so, žal, tvoje besede našim občinam le bob v steno. Kajti naše občine se ne dajo niti k temu pripraviti, da bi si priborile slovensko-nemški pečat namesto sedanjega, na katerem se čita jedino le »Sauritsch«. Kaj je neki temu vzrok? V Zavrču imamo tri gospode župane, prvi je v občini Zavrč, drugi v občini Turski vrh in tretji v občini Gorenjski vrh. Vsi trije so dobri Slovenci, ki niti nemški ne razumejo, in tudi njih občinski odbori so popolnoma slovenski. Toda čujte in se čudom čudite, vsi trije uradujejo le nemški in imajo uradne pečate le nemške! Da pa se, gospod urednik, ne boste preveč čudili, ker bi bilo to škodljivo za vaše zdravje, povemo Vam takoj, da imajo vse tri občine za tajnika posilimeca, ki je zajedno tudi — poštni upravitelj. Zdaj Vam je vse jasno, kaj ne? Zdaj veste, zakaj naši slovenski občinski zastopi nemški uradujejo, zakaj imajo slovenske občine nemške pečate, in zakaj naše občine ne prosijo za slovensko-nemški poštni pečat. Pa tudi to veste, da je pri nas narobe razmerje med občinskimi odbori in tajnikom. Drugod je tajnik odvisen od odborov, pri nas pa so odbori odvisni od tajnika. Občine završke, spremenite to razmerje. Pokažite, kdo je gospod pri Vas, ter sklenite slovenski uradovati, si kupiti slovenske občinske pečate, ter zahtevajte tudi na pošti, da se da Vašemu materinemu jeziku dostojen prostor!

Iz Hoč. (Narodna veselica.) Izmed vseh župnij, ki mejijo ob Maribor, se sme jedino naša župnija ponašati, da ima v svoji sredini narodno, namreč slovensko bralno društvo. In tega društva nimamo samo na papirju, ampak ono v resnici tudi živi. Kar dokazuje, da ne pobirajo vsi Hočani stopinj za nemškimi mestjani, ampak da se nahajajo tudi zavedni, samostalni Slovenci med nami. Zakaj bi mi morali zatajevati svoj slovenski jezik ter lomiti nemščino, ker nemščina mestjanu bolj ugaja? Ali je mestjan več nego mi kmetje? Ali se moramo mi v vsaki reči poniževati pred mestjanom? Ali nima mestjan več časa, da se uči našega jezika, kakor mi, da bi se učili njegovega? Hočani nismo več tako nezavedni, da bi se vrgli vsakokrat v prah, kadar vidimo mestno suktnjo in sli-

gorah. Dva medveda sta bila tam in sta nadlegovala živino in ljudi na planini. Mene postavijo na ozko stezo ob skalah. Na jedni strani se vzdiguje strma gora, na drugi pa je globok prepad, čez katerega drži lesena brv. Ne stojim še dolgo tam, kar zaslišim neko mrmanje, in zdajci stoji pred menoj velik medved. Kaj je početi? Ustreliti ne morem, ker mi je padla puška od samega strahu iz rok ter telebila doli v prepad. Ne premisslujem dolgo. Počenem na brv ter se splazim po nji čez prepad. Pa komaj dospem na sredi brvi, zapazim medvedko, ki mi pride naproti. Tako sem bil ujet; pod menoj prepad, pred menoj medvedka, za menoj pa njen kosmatinec medved. Bili so to strašni trenutki. . . . Lovec nekoliko umolnkne, poslušalci pa plašno zijajo vanj, in nekdo ga vpraša: »Kaj pa je bilo potem?« — »Snedla sta me!« reče lovec in odide.

sebi: tujka sem po vsem svetu ravno tako kakor pri tej hiši, in več nego palice in trdih besed mi drugod tudi ne bodo dali in zbežala sem — daleč med tuji svet! Od tedaj potujem od mesta do mesta, iz vasi v vas ter se revno preživljam in prosim dan na dan, naj me sprejmejo; saj bi prav rada delala, pa do zdaj se še nikomur nisem usmilila. Nihče pač ne zaupa tuji beračici.»

«Dovolj je,» reče pastarica, potegne bogato vezano možnjico iz žepa ter poišče iz nje cekin; a nekoliko premissljuje ter reče polglasno: »Lahko bi še revče imelo sitnosti zavoljo zlatega denarja,» dene cekin nazaj v denarnico ter izroči deklici nekaj frankov z besedami: »Idi sedaj v bližnjo vas ter prenoči tam pri dobrih ljudeh. Jutri opoldne pa pridi tja v grad in vprašaj, kje je grajska pastarica, tedaj se zopet vidive. Z Bogom, dete moje, do jutri!»

Ljubko ji z roko odzdravilja in Marjetica ve, da sme oditi; vsa v zadregi zašepče nekaj besed kot iskreno zahvalo, stopi črez ograjo in odhiti. (Dalje prih.)

Smešničar.

Lov na medvede. Lovec Cene pripoveduje v veseli družbi: »Pred nekaterimi leti sem bil prvič na lovu, daleč tam v

Kako se omedleli oživi. Profesor kandidatu medicine: »Mislimo si, da bi se bil vaš tovariš tako napil, da bi obležal nezavesten na tleh! Kako bi ga najhitreje spravili zopet k zavesti?«

Dijak: »Zakričal bi mu v uho, da ga čaka pismonoša z denarjem!»

šimo nemško besedo. Mi se zavedamo svojega stanu in svoje narodnosti. To smo pokazali tudi pri zadnji veselici našega bralnega društva, ki se je izvršila v našo čast in veselje vseh udeležencev. V kratkih besedah jo hočemo opisati. Predsednik g. Šunko pozdravi vse navzoče goste in domače. Med domačini smo opazili v našo veliko veselje tudi grofa Nugenta, med gosti pa je bilo posebno veliko Mariborčanov. Profesor dr. Medved je govoril slavnostni govor. Človek dandanes potrebuje naobrazbe. Čim bolj izobražen je, temveč spoštovanja in upliva ima med svetom. Tudi za izboljšanje lastnih gmotnih razmer je izobrazba velikega pomena. Vsled tega so bralna društva jako koristna, kajti v njih se nam ponuja priložnost, razširjevati si s čitanjem in s poslušanjem dobrih govorov svoje duševno obzore. Ni nam treba omenjati, da je živa in navdušena beseda govornikova ogrela vse poslušalce. Tombola je naredila veliko veselja. Nazadnje je še govoril gospod potovalni učitelj Bele o gospodarskih rečeh. Dobro da se je nastavljal ta govor nazadnje, ker mnogi naših vrlih kmetov so vsled opravil še le sedaj mogli priti k veselici. Za petje so skrbeli Mariborčani, posebno se moramo hvaležno spomniti dobroznanih »vandrčkov«. Po splošni sodbi se je veselica jako dobro obnesla. Bog dal, da bi ji kmalu sledila druga enaka!

Iz Ljubnega na Gornjem Štajarskem. (Delavske razmere.) Gospod urednik, Vi mislite, da sem jaz tukaj med delavci kot Slovenec bela vrana, pa ni tako. Na stotine slovenskih delavcev nas je v Ljubnem in v bližnjih premogokopih. Toda slaba se godi nam Slovencem v tujini. Leta in leta prebivajo slovenski delavci tukaj, toda nikdar ne slišijo slovenske besede v cerkvi. Lepo poučen, komaj 15 ali 16 let star, pride slovenski fant sem gor, da si služi kruh kot premogar. Doma je imel veselje do nedelj, praznikov, do sv. maše in pridig. Tukaj pa se hitro vsega odvadi. Že mnogo sem jih slišal, da so rekli, kaj bom v cerkvi, saj nič ne razumem. Zato pa ni nobeno čudo, da je večina slovenskih delavcev na strani rudečkarjev. Ti delajo brez prenehanja. Prirejajo shod za shodom, govorijo nemški in slovenski, da si le pridobijo več somišljenikov. Sicer sta tudi dve katoliški društvi, bralno društvo in društvo Glückauf, toda v njih ni toliko življenja. A vsaj to je tolažljivo za nas Slovence, da imamo priložnost v njih čitati tudi dva slovenska lista »Glasnik« in »Domoljub«. Tudi tebe, dragi »Gospodar«, prinesem večkrat v bralno sobo, da te spoznajo. Čital sem že večkrat v »Gospodarju«, da si graški slovenski delavci želijo slovenske službe božje. Tudi mi imamo to željo. Da bi hoteli državni poslanci v tej reči posredovati, kako hvaležni bi bili! Potem bi kmalu gotovo tudi socialni demokraciji tukaj med nami odbila zadnja ura. Mi zaupamo v božjo pomoč in pomoč slovenskih prijateljev!

Iz ptujskega okraja. (Volitve za okrajni zastop.) Volitve za okrajni zastop imamo pred durmi; sicer še niso razpisane, pa se bodo gotovo prav v kratkem razpisale. To se da iz tega sklepati, ker nekateri ptujski prusaki in nemčurji že volilce obletavajo ter agitujejo. Posebno pridno brusi pete krčmarja sin z Brega po dravskem polju. Ta mož je zagrizen nasprotnik Slovencev, dasi on, njegova mati, cela njegova rodbina živi od Slovencev, od trgovine s Slovenci, od slovenskih grošev.

Sedaj so mestjani s kmetskimi posestniki spet prijazni, pri vsaki priliki se njim dobrikajo! Né dolgo od tega, da so isti »prijatelji« sklenili, da Slovenci ne smejo dobiti zaslužka, da se slovenskim otrokom mestne šole ne sme dati nobena podpora v denarju ali v obleki, da so dovolili podporo za sovražna nam društva »südmark« in »schulverein«. Upati je tedaj, da zavedni slovenski volilci nemčurjskih agitatorjev ne bodo poslušali, da jih bodo na omenjena prijateljstva spomnili ter povsodi postavili pod kap!

Naj velja geslo: kakor vi nam posojujete, tako vam mi vračamo! Volilec.

Z Radla v marenberškem okraju. (Pozor, Slovenci!) Naši nemški nasprotniki in njih slovenski somišljeniki, ki prodajo svoje slovensko prepričanje tudi za porcijo goljaša, izmislili so si v zadnjem času poseben način, da bi odtrgali po tukajšnjih občinah in župnijah poštene slovenske možake od svojih voditeljev, posebno pa od slovenskih duhovnikov in učiteljev ter jih dobili za prihodnje volitve v okrajni zastop na svojo stran. Vsakemu namreč, ki se noče klanjati na komando marenberških prusakov ter slepo hoditi za njimi kakor ovce za kozlom, ampak se rajši druži s pošteni slovenskimi možmi, posebno s tukajšnjimi narodnimi duhovniki in učitelji, takemu dajejo psovko »Herrenlecker«, kar bi se slovenski reklo »lizun gospodov«. In res se dajo nekateri, ki so bili dosedaj na narodni strani in pošteni možje, preplašiti s takim psovanjem in zbadanjem. Slišali smo namreč, da se je nekdo grozno hudoval nad to psovko in rekel: »No, »Herrenlecker«, pa nočem biti.« In marsikateri, da bi se te psovke obvaroval, obrne hrbet pošteni slovenskim možem ter se pridruži nemškutarjski in prusaki stranki. Slovenski možje, pozor! Ako vas kedo zasmehuje s psovki, zahtevajte takoj odgovor, naj Vam dokaže, da ste res lizuni ali pa naj prekliče psovko. Ako noče, tedaj veste, kje imate iskati pravico. V Marenbergu pri sodišču. Ne dajte pa se s takimi psovki na noben način zapeljati v tabor naših narodnih nasprotnikov. Kmetje, roko na srce! Ali morate res lizati slovenskim gospodom pete? Ali morate res skrbeti le za njihove koristi in ne za svoje? Bodite mnogoveč odkritosrčni in priznajte resnico! Oni, ki zahtevajo od Vas, da verjamete vsaki njihovi besedi brez premišljanja, da se slepo klanjate njihovim poveljem, da jih za vsak korak prosite dovoljenja, to so marenberški nemškutarji in prusaki. Slovenski gospodje Vam ne kratijo proste volje, proste besede in prostega dejanja, a vladaželjni Nemci hočejo, da ste jim le sužnji. In nadalje recite, komu morate nositi svoj denar? Ali niso to Nemci in prusaki? Ali ne prežijo ravno oni na Vaša posestva? Da, radi bi Vas odtrgali Slovincem, ter spravili na svojo stran, da Vas potem lažje oskubijo Vašega denarja in Vaših posestev. Pošteni, slovenski kmetje! Ne dajte se torej s psovki speljati na led nemškutarjem, ki bi Vas radi dobili le v svoje kremplje, ampak ostanite zvesti in trdni Slovinci. Saj veljajo tudi o Vas lepe besede:

„Slovenec sem!
Tako je mati djala,
ko me je dete pestovala!“

Iz Rima. Dne 16. prosinca t. l. se je obhajala tukaj obletnica smrti prešnjega italijanskega kralja Viktorja Emanuela, ki se splošno imenuje »Oče domovine«, ker je proti vsej pravici oropal mnogo knezov in vladarjev njih držav ter tako skoval blaženo zjedinjeno Italijo. Vzel je tudi sv. Očetu deželo in Rim. Za tega kralja, ki je pokopan v Panteonu, se je torej omenjenega dne brala v Panteonu sv. maša, pri kateri je bil navzoč sedanj kralj in drugi velikaši. Dopoludne vstop seveda ni bil vsakemu dovoljen, pač pa so popoldne hodili ljudje gledat v cerkev grob rajnega kralja, ali pravzaprav razne vence, ki so se položili na grob v znamenje hvaležnosti. Pa čudno je bilo videti vse, ki so prihajali iz cerkve. Nekateri so se smejali, drugi so zmajevali z glavo, zopet drugi pa so naravnost izgovarjali besede »škandal«. V cerkvi se je torej moralo nekaj čudnega zgoditi. Vedno več ljudi je hitelo v cerkev, radovednost je postajala vedno večja. Tudi jaz se nisem mogel več premagovati, stopil sem v cerkev, da bi pogledal, kaj duhove tako vznemirja. Pred spomenikom vidim celo vrsto vencev razne velikosti in lepote s črnimi trakovi, na katerih so bili napisani. Stopim bliže, da bi bral napise na trakovih. Večinoma so bili vsakdanji, jednolični od raznih italijanskih društev in rodovin. A glej,

v sredi med venci, nekako na prvem mestu se odlikuje venec po posebni velikosti in po širokosti trakov. Pristopim bliže, da bi bral. Ko berem, skoraj ne verjamem svojim očem. Berem in zopet berem in vedno enako. Srce mi začne utripati in domoljubni, avstrijski čut se začne zgražati v mojem srcu na italijanskih tleh, ko berem na vencu: »Un popolo, che tace, ricorda e spera.« Trieste. Ali je mogoče? Da ne verjel bi tega, ako bi ne bil videl zapisano z zlatimi črkami na črnem tlaku! Tako daleč so torej že prišli tržaški Italijani, da proslavljajo silovitega kralja italijanskega z vencem, na katerem se berejo prav zaprav za Avstrijanca izdajske besede: »Narod, ki molči, se te spominja in upa.« Avstrijski Italijani torej še zdaj bolj tiho delajo za združitev z Italijo, pa oni upajo, da se jim bode enkrat posrečilo, otresti avstrijski jarem in se združiti z novo Italijo!? Tržaški Italijani imajo torej le še svoje telo v Avstriji, njihovo srce pa je že davno prestopilo mejo in se preselilo v blaženo italijansko kraljestvo! Tam išče sreče, tam išče rešenika in je nemirno, dokler ga ne najde! Ni čuda, da so nad takim vencem zmajevali glave tudi Italijani in da se mnogi niso mogli ubraniti izraza »škandal«. Kam plove Avstrija, ako na severu častilci nam vedno sovražnega Bismarka očitno škilijo na Prusko, na jugu pa Italijani v razmajano, bankrotno, a za nje vendar blaženo Italijo!?

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(**Našim somišljenikom.**) Od različnih strani slišimo veselo vest, da nameravajo snovati rojaki konsumna društva, kmetijske zadruge, posojilnice in delavska društva. Mi izjavljamo, da smo vedno pripravljene s peresom, besedo in nasvetom podpirati to gibanje! Le pogumno naprej na začeti poti!
(**Nemški kmetjski prijatelji.**) Kakor izvemo, piše neki Y. v »Marburgerci« o zadnjem gospodarskem shodu v Mariboru ter sklepa svoje poročilo z ljubeznivimi besedami: »Sicer pa je nam Nemcem vsejedno, ako duhovni in posvetni ščuvvarji duševno in gmotno uničijo slovensko ljudstvo.« Čujte, slovenski kmetje, kako mnogo je Nemcem do Vašega blagostanja. Ali propadete ali ne, ali ste berači ali pošteni kmetje, to je Nemcem vsejedno. Povejte tudi to onim svojim tovarišem, kateri se tako radi raztapljajo, če jih obsije le žarek Nemštva.

(**Zveza vseh slovenskih županov.**) za katero so se župani odločili lani na ljubljanskem shodu, bliža se svojemu uresničenju. Pravila so že izdelana in so se predložila visoki vladi. Sedež zveze bo v Ljubljani.

(**Na Ljubnem**) nastanil se je kot okrožni zdravnik gsp. dr. Anton Vilimek iz Prage, ki se bavi tudi z zobozdravništvom.

(**Prošnje**) za ustanovitev slovenskega vseučilišča in deželnega nadsodišča v Ljubljani so sklenole občine: Cvetkovi, Presika, Veržej, Slamnjak, Bišečki vrh, Trnovci, Biš, Črnagora ptujška, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Monšberg, Slovenjaves, Logarovci, Sveti Marko niže Ptuja, Vučjaves. Poslanec gosp. dr. Gregorec je vse predložil dotičnim ministertvom, oziroma državnemu zboru.

(**Nov list.**) V Celju bo društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov začelo izdajati vsako četrtletje nov list z imenom »Slovenska pisarna.« Vsebinsko bo mu strokovna. Lepo znamenje, kako krepko stališče že ima omenjeno društvo.

(**Na poštnih pošiljatvah**) v odprtih zavitkih ni smelo biti dosedaj nič zapisano. Sedaj pa je odredilo trgovinsko ministertvo, da je v bodoče smeti na vabila, vizitke, časniške izrezke itd. zapisati do pet besedij, ne da bi bilo treba plačati višjo poštnino. Na to ugodnost opazujemo še posebej svoje čitatelje.

(**Mila zima.**) Od Kapele pri Radgoni nam pišejo prijatelji, da so 15 dne januarja imeli nenavadno veselje, trgati si na prostem cvetočih rož (sčipkov). Rastejo na posestvu Marije Malijeve.

(**Pri Kapeli**) je bila dne 15. t. m. pokopana Neža Šef, vdova po rajnem učitelju Šefu, kateri je učiteljeval tukaj že poprej, nego je stala sedanja tukajšnja župna cerkev.

(**Redka slavnost**) se je vršila 23. jan. pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Ta dan sta obhajala zakonska Anton in Marjeta Feguš zlato svojo poroko. Poročal ju je brat ženina vel. gosp. Jožef Feguš, duh. v pokoju v Cmureku.

(**Iz Celja**) se nam poročā, da portir celjskega kolodvora ni ravno najbolj uljudnega vedenja nasproti občinstvu, posebno proti slovenskemu ne. Več Slovencev nas prosi, naj tem potom opozorimo celjsko železniško uradništvo na ta nedostatek.

(**Kmetjske zadruge.**) Danes naši cenj. čitatelji ne najdejo v listu nadaljevanja zanimivih člankov o »kmetjskih zadrugah«, ker nam je rokopis došel prepozno. A prihodnjič bo zopet vse v redu.

(**Veselice**) kmetijskega bralnega društva v Krčevini pri Ptujni zadnje nedelje se je udeležilo posebno veliko vrlih ptujskih Slovencev, kmčkega ljudstva pa je bilo žal premalo, dasi je bil napovedan podučni govor o sadjereji, ki je vsled pičle udeležbe kmetov moral tokrat izostati. Med petjem in navduševalnimi govori je kmalu potekel čas. Mnogo smeha in zabave je napravil šaljivi srečolov, ki je vrgel bralnemu društvu lepo svoto denarja za knjižnico. Hvala vam, ptujski Slovinci, za obilo pomoč! Le podpirajte nas še dalje, da bomo tem prej iztrebili zaspanost in nemškutarijo iz naše občine!

(**O nameravanem samomoru**) korporala Jesiha poročā se nam nadalje iz Celja: Neverjetna je trdovratnost, s kojo se je hotel Jesih znebiti življenja. Ko si je pogal že tri krogle iz puške v glavo, koje so mu odtrgale čeljust jezik in nos ter uničile oči, hotel je še puško na novo nabasati! Prišlecī so mu to zabranili. Na to je zapisal na ponujeni papir, seveda ne da bi mogel kaj videti, vzrok tega strašnega dejanja. List je častnik shranil. Težko ranjeni se sedaj nahaja v deželni bolnici, ne vidi ne sliši in ne govori nič; jed mu vlivajo po cevi v grlo. Navzlic tem groznim poškodbam pa je vse upanje, da bode ozdravel; v tem slučaju ga pač čaka grozna pokora!

(**Ugovor.**) Zoper volitve v Merčniseli se je vložil ugovor. To pa Rokca tako grize, da nima miru ne po dnevi ne po noči. Volilci! Zavedajte se! Volite prihodnjič moze narodnjake, ne pa posilince in iste, ki so social-demokratskega duha.

(**Gimnazij v Ptuj.**) Naučni minister je dovolil za tekoče leto 5. gimnazijalnemu razredu v Ptujni pravico javnosti.

(**Nemška omika.**) Pred kratkim so strašili nemški časniki, da so se za Spodnje-Štajarsko izdale posebne jezikovne naredbe, seveda na korist Slovincem. Sedaj pa trošijo v svet, da so tudi za Koroško izdane posebne jezikovne naredbe, glasom katerih bi se smeli na Koroškem kot sodniki nastavljati le taki uradniki, ki so zmogni obeh deželnih jezikov. Mi bi sicer ničesar ne rekli, ako bi bilo to res, toda mi vemo, da je to le laž, s kojo bi radi nemški časniki razburili svoje nemške čitatele. Narod, ki se mora že z lažmi vzbujati k narodni zavesti, kaže, da je na slabi poti. Omika pri nemškem narodu pada.

(**Nov Šmarnice**) za 1899 se pridno tiskajo v »Katol. tiskarni« v Ljubljani. Prestavil jih je iz francoščine g. kaplan Janez Godec, za kar mu je sloveči pisatelj Henrik Lasserre Monzieski v lastnoročnem pismu dal dovoljenje. Obravnavajo pa te Šmarnice novejše čudeže Lurske.

(**Zadružna organizacija.**) One gospode, ki nameravajo snovati Raiffeisenove posojilnice s pomočjo deželnega odbora, opozarjamo, naj paziyo, da se kje ne vjamejo v

zanjke nemškega odbora. Zato naj uvedejo kar skrajša slovenski poslovni jezik, naj se branijo vsakega nemškega dopisa od deželne odbora in naj skrbijo, da se v odbor in med društvenike ne prikradejo nemškutarske ščuke. Sicer pa naj velja geslo: «Delajmo tiho, previdno, a vztrajno!»

(Plinova razsvetljava) v Ptujju, ki se je pred kratkim upeljala, dela mestnim očetom velike skrbi, ker plin noče tako razsvetljevati starodavnega mesta, kakor bi bilo želeto. Okoličani so veseli, da jim ni treba plačevati mestnih plinovih naprav, mestjani pa se neki sedaj žalostno držijo.

(Občinske volitve) v Krčevini pri Ptujju, ki so se vršile dne 2. jan. t. l. so bile vsled pritožbe mnogih narodnih volilcev ovržene in so že razpisane nove. Krčevinariji, kar vas je zvestih veri in domovini slovenski, na delo! Ne dopustite, da bi v vaši občini dobili vajeti v roke ptujski liberalni posilince in njih nezmožni somišljeniki vaše lepe občine. Več pa še spregovorimo!

(Ponemčevanje ne gre gladko.) V odborovi seji rudarske zadruge v Celju dne 18. dec. preteklega leta je predlagal nek nemški inženir iz Štor, naj se z denarjem, ki preostaja zadruzi pri upravnih stroških, zidajo nemške šole. Toda delavci so ta predlog odklonili. Modro in pametno!

(Duhovniške spremembe.) Čast. gsp. župnik v Razborju, Franc Klepač, je dobil župnijo Št. Ožbalta v dravski dolini. — V Gradcu v deželni bolnišnici je umrl dne 22. t. m. č. g. župnik na Muti, Jožef Zagajšek. Pokop, katerega je vodil njegov tovariš in prijatelj, čast. gsp. katehet Ivan Vreže, je bil v torek popoldne. Udeležilo se ga je 14 duhovnikov in mnogo občinstva. Duši blagega gospoda, ki je moral veliko pretrpeti vsled boleznii, želimo večni pokoj ter jo priporočamo v pobožno molitev.

Čenjenim naročnikom naznanja vodstvo tiskarne sv. Cirila v Mariboru, da posameznih knjig, devocijalij in drugih malenkosti ne razpošilja s poštnim povzetjem. Sploh vodstvo pod 3 gld. s poštnim povzetjem ničesar ne odpošlje in se zategadelj naročniki prosijo, denar z naročilom vred doposlatai; male zneske se vpošlje lahko v poštnih znamkah. Stalnim in znanim naročnikom pa pošiljamo, kakor doslej.

Iz drugih krajev.

(Vlak v nebese.) Zadnjič je hotela v Berlinu petletna deklica peljati se v nebese. Umrla ji je mati, in deklica je vedno jokala za njo. Sestra jo je tolažila, da se je mamica peljala v nebese. Deklica je bila že na kolodvoru, ter je mislila, da se je gotovo z vlakom odpeljala. Prihranila je 20 kr., šla na kolodvor ter hotela iti na vlak. A vstavili so jo in vprašali: kam? V nebese, je zajokala mala ter pomolila 20 kr. Toda povzdali so ji, da nimajo kart za nebese, ter jo odpeljali domov k sestri.

(Zalosten povratek) je bil usojen španjskemu vojaku, ki se je te dni vrnil s Kube v rojstno mesto Santjago. Bolan, kakor večina njegovih tovarišev, utrujen do smrti, privlekel se je pozno zvečer do praga svojih roditeljev. Zastonj je trkal z zadnjo močjo na vrata očetove hiše. Stariši niso vedeli, da se jim ima vrniti sin, niso spoznali njegovega glasu ter mu, bojé se kakega hudobneža, niso odpri. Drugo jutro so ga našli ležečega na pragu — mrtvega.

(Avstrijski milijonarji.) Da je v Avstriji bede in ubožstva dovolj, smo vedeli že prej, a da je v Avstriji 1101 milijonarjev, nam naznanja letošnje izvestje finančnega ministra. Toliko ljudij je namreč javilo, da ima čez 40.000 gld. dohodkov na leto, kar po 4 odstotkov obrestovano odgovarja kapitalu jednega milijona. Najbogatejši ima 3.005.000 gld. Ime je zamolčano. Ta ubožec ima še 255 kolegov, ki so priznali, da imajo na leto čez 100.000 gld. dohodkov. Od teh

255 lačenbergarjev, ki vlečejo svoje bogastvo iz vseh žilic celega bogastva, jih 141 stanuje na Dunaju.

Društvene zadeve.

(Slovenskega društva) odbor ima prihodnji teden sejo v Mariboru, da določi, kedaj se ima vršiti tam občni zbor.

(Odbor kat. tisk. društva) ima svojo sejo prihodnji ponedeljek ob 11 uri dopoldne.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali blg. g. grof Nugent 40 k., vl. gg.: odvetnik dr. Pipuš 10 k., dekan Jožef Kralj, župnik M. Černko, duh. svet. M. Slekovec in kapelan Fr. Cerjak po 10 k., živinozdravnik J. Munda v Brežicah 6 k.

(Javna zahvala). Vsem p. n. posestnikom občin Volčja vas, Bunčani in Stara vas na Murškem polju, ki so darovali v zrnju gasilnemu društvu v Bučečovcih, izreka v imenu gasilnega društva za te veledušne darove prisrčno zahvalo načelnik.

(„Naša straža.“) V našem uredništvu je daroval za «Našo stražo» č. g. kapelan v Slivnici, Anton Podvinski, 2 k. Bog živi posnemovalce!

(Ormoška čitalnica) priredi v svojih prostorih dne 8. februvarija plesni venček. Kostumi dobro došli. Začetek ob 8. uri večer. Vstopnina za osebo 1 krono, za obitelj pa 2 kroni.

(Za družbo sv. Cirila in Metoda) so poslali: Iz Trbovelj gg.: župnik Peter Erjavec, kapelan Matej Mežnarček in župan Roš po 4 k., Kalan, Počivalšek, Volavnik, Posmoll, Kramer in Dolničar po 2 k., Režun in Jager po 1 krono.

(Kapelsko bralno društvo) ima dne 29. t. m. po večernicah v župnišču občni zbor, na katerem se bo volil nov odbor, se vsprejemali novi udi, katerih naj pristopi velika množica, in se pobirala udnina.

(Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.) bo politično-narodno-gospodarsko društvo imelo v nedeljo 5. febr. popoldne svoje letno zborovanje.

(Kmetijsko bralno društvo na Hajdini pri Ptujju) je izvolilo na svojem zborovanju 22. jan. v odbor naslednje gospode in može: Andrej Šlamberger, predsednik; Friderik Horvat, podpredsednik; Ivan Grahar, blagajničar; Alojzij Pogruje, tajnik; Fran Podobnik in Miha Štole, odbornika.

(Slovensko pevsko društvo v Ptujju) naznanja, da se je glavni zbor preložil radi nepričakovanih zaprek na 29. januarija.

(Bralno društvo „Straža“ v Zrečah) pri Konjicah preloži napovedano zborovanje in veselico na dan 12. febr. in pričakuje vsled važnega vspeveda mnogobrojno vdeležbo. Slovenci iz Konjice, Oplotnice in okolice požurite se med vdane vam brate Pohorce!

(Bralnemu društvu pri Sv. Marjetii) niže Ptujja je poslal č. gsp. Vid Janžekovič kaplan v Čadramu, lepo število zanimivih leposlovnih in podučnih knjig. Odbor mu za ta veledušni dar izreka najtoplejšo zahvalo.

(Kmetjsko bralno društvo v Gornji Radgoni) bode imelo svoj letni občni zbor z običajnim vspeedom v nedeljo 5. febr. po večernicah v gostilni «Pri Angelju». Po občnem zboru bo sledila gledališka igra «Bob iz Kranja» s petjem in tamburanjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo pri Mali Nedelji) bode imelo svoj občni zbor v nedeljo dne 29. jan. t. l. ob treh popoldne v šoli z običajnim vspeedom. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Na Ponikvi) priredi «Kmet. bralno društvo v nedeljo, 29. t. m. ob 3. popoldne v gostilni pri Knezu svoje letno zborovanje, kateremu sledi veselica s petjem in prosto zabavo. Govor nam je blagovoljno obljubil dobroznani č. g. Kržišnik. K zborovanju, katero bode dokaj važno, vabi vse odbornike, ude in prijatelje društva odbor.

(Kat. polit. društvo na Slatini) ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 5. febr. popoldne ob 3. uri pri daleko znanem

narodnjaku g. Francu Ogrizeku pri Sv. Križu. Po občnem zboru, pri katerem bo govoril tudi jeden g. poslanec, bode ob 5. uri prosta zabava s petjem slavnih slatinskih pevcev in godba. Bratje Slovenci in Hrvatje, pridite na to veselico!

(Narodna čitalnica v Ptujju) priredi dne 28. januarja v svojih prostorih «Narodnega doma» društven večer s petjem in plesom. Začetek ob pol 8 uri. Odbor.

(Občni zbor) «konsumnega društva z omejenim poročtvom v Šoštanju» se vrši v nedeljo dne 5. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v hotelu «Avstrija». Dnevni red: Poročilo društvenega delovanja, predložitev in odobrenje računov, razni predlogi, volitev.

(Bralno društvo „Edinost“) v Središču ima dne 29. jan. ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih gostilne g. Šinka na kolodvoru svoj letošnji občni zbor z običajnim vspeedom. K udeležbi vabi vse ude prav uljudno odbor.

(Iz Ljutomer.) Po enoletnem trudu se je ustanovilo v Ljutomeru bralno društvo za tisto okolico, ki še nima lastnega bralnega društva, posebno za Noršence, Babence, Pristavo, Stročjovas, Podgradje, Nunsko in Rinčetovo grabo, Radomerje in Spodnji Kamenščak. To društvo ima namen, posebno cenejše slovenske liste razširjevati v okolici in razposojevati dobre knjige. Pri Ivanu Vavpotiču v Ljutomeru bode bralna soba in vsako nedeljo se bodejo po rani maši razposojevale knjige. Kako dobro je došlo to društvo, se vidi iz tega, da je k prvemu zborovanju prišlo nad 200 mož, izmed katerih je takoj pristopilo društvu nad 98 članov. Zborovanje je otvoril g. kaplan Brglez, za njim je razložil pomen tacega bralnega društva g. dr. Rosina. Nato se je z najlepšim vspehom začelo vpisovanje. V odbor so voljeni g. kaplan Brglez, učitelj Franjo Čeh, Franc Magdič, Dominik Karba in Matjaž Vargazon, za namestnike: Filip Seršen in Ivan Dajčar. Oglasilo se je več podpornikov. Oni rodoljubi, ki imajo knjige na razpolago, ktere bi radi društvu darovali, naj je pošljejo g. Franc Brglezu v Ljutomeru. Vabimo pa še vse okoličane, naj pridno zahajajo po društvene knjige in časopise, in v kratkem se bode videla velika korist tega društva. Bog pomoz dalje!

(Slovensko politično in gospodarsko društvo ljutomersko) bode imelo v nedeljo dne 29. januarja popoldne po večernicah občno zborovanje pri Kapeli v gornjeradgonskem okraji. Vspored: 1. Pozdravni govor g. Ivana Kukovca, okrajnega načelnika v Ljutomeru. 2. Govor deželnega poslanca dr. Franja Rosine o političnem položaju in o deželnem zboru. Shod se vrši v gostilniških prostorih g. Horvata. Možje, pridite na to zborovanje v obilnem številu. Govorilo se bode na tem shodu o važnih zadevah, posebno o ustanovitvi gospodarskih zadrug, o ustanovitvi posebnega davčnega urada v Gornji Radgoni in o ustanovitvi viničarske šole v Ljutomeru.

(Društvo slov. odvetniških in notarskih uradnikov) s sedežem v Celju nam poroča o občnem zborovanju dne 15. t. m. sledeče: V zadnjem četrtletju je pristopilo k društvu 31 rednih, šest podpornih in troje ustanovnih udov. Društvene zadeve rešile so se v 8 rednih sejah. Dohodki v tem času iznašajo 174 gld. 60 kr. izdatki 44 gld. 90 kr.; ostanek so je prištel skupnemu premoženju, ki znaša 309 gld. 95 kr. Od teh je naloženih 300 gld. v Celjski posojilnici. Odvetniški kandidat g. Ljud. Gulin predlaga, da se z ozirom na to, ker je vprašanje o načinu zavarovanja za starost in onemoglost in prekrbljenje vdov in sirot odvetniških in notarskih uradnikov eminentne važnosti, izvoli v to svrhu poseben odsek, kateri naj tisto temeljito preuči in pri prihodnjem občnem zboru poroča. Odsek se je izvolil iz 5 članov. Potem poroča odvetniški kandidat gosp. dr. Juro Virant o dosedanjih vspesnih korakih glede nedeljskega počitka, povdarjajoč, da le

takrat bode mogoč popolen uspeh, ako bodo odvetniški in notarski uradniki popolnoma organizovani, ter priporoča zunanjim članom, da se brez izjeme pridružijo naši organizaciji. Konečno se je sklenilo izdajati početkom meseca marca t. l. društveno glasilo, katero naj bi bilo vez med zunanjimi člani in društvenim vodstvom ter med odvetniškimi in notarskimi uradniki in njih delodajalci; nadalje, da morajo izstopivši člani, ki žele zopet k društvu pristopiti, plačati pristopnino 1. ako so bili med tem v kaki drugi službi, 2. ako je preteklo vže leto dni, odkar so izstopili. Slednjič se je ukrenilo, da pošljejo zunanji člani društvene knjižice koncem vsakega leta društvu zaradi potrdila plačanah doneskov. Predsednik predlaga, da se izreče državnemu poslancu gospodu Žičkarju in našemu časopisju zahvala za naklonjenost napram društvu, kar se zgodi; na to zaključni zborovanje, zahvaljujoč se za obilno udeležbo.

(Vinorejsko društvo v Slovenskih goricah.) V nedeljo 5. dan meseca februarja t. l. ima naše društvo svoje glavno zborovanje pri Sv. Benediktu ob 4. uri popoldne s sledečim vspeodom: poročila, volitev novega odbora in naposled zabava pri Josipu Selaku. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Konjiški Slovenci) priredijo dne 2. februarja 1899. v prostorih g. Stegenske pustno veselico. Vspored: »Mutec«, vesela igra v 1 dejanji. Petje. Šaljiva pošta. Ples. Prosta zabava. Vstopnina: 1 krona; kmetje 20 kr.

(Ormoška ženska podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda ima v nedeljo dne 29. januarja 1899 ob 4. uri popoldne v Čitalnici občini zbor. Dnevni red: Poročilo vodstva o podružničnem delovanju in stanju. Volitev načelnikstva in podružničnega zastopnika za veliko skupščino. Sprejem novih udov in vplačevanje društvenine. Predlogi.

(Vinorejsko društvo) v Vurbergu pri Ptujju bode dne 29. t. m. o pol 4 uri popoldne imelo letošnje glavno zborovanje v prostorih g. Jožefa Vilčnika, gostilničarja na Spodnji Grajeni. Govoril bode g. Franc Gorečan o novi vinoreji. Vspored: Pozdrav načelnika. Govor o vinoreji. Razprava društvenih zadev, vsprejemanje novih udov. Prosta zabava. K obilni udeležbi vabi odbor.

Cerkvene zadeve.

Nova cerkev sv. Pavla pri Preboldu.

Nova cerkev! Marsikteri čitatelj morda želi vedeti, koliko nova cerkev velja. Zato bom tukaj naštel stroške za nektera večja in imenitnejša dela pri cerkvi sv. Pavla pri Preboldu, koja se je lani tako slovesno ob škofovi navzočnosti blagoslovila in posvetila.

Načrt za cerkev in za vso notranjo opravo je izdelal znani arhitekt Hans Poscher v Gradcu.

Kar so ljudje darovali, to je: les, pesek, voznja, kamenje, opeka in njihovo delo na tlaki se približno ceni na 10.000 gld.

V gotovini pa se je izdalo za cerkveno stavbo okoli 25.000 gld., brez notranje oprave. Zidarsko delo je izvršil g. F. Gologranc za 7.500 gld.

Tesarsko delo Al. Golovšek: 880 gld. Za škrljnatno streho na stolpu se je plačalo tvrčki Jul. Schwab na Dunaju 700 gld.

Za tlak v cerkvi tvrčki Lederer & Neseniju na Dunaju z voznjo vred 1150 gld.

Kamenja se je porabilo 2000 kub. met., peska okoli 1500 kub. met.

Opeke za zidanje in strešne se je porabilo čez 200.000, apna od g. Frana Janeša 2500 met. centov, cementa iz tovarne na Zidanem mostu 500 met. cent.

Kamnoseško delo so pripravili Alojzij Vodnik v Ljubljani, F. Grein v Gradcu, ki je izdelal glavni portale, Fr. Neukus in Al. Šoper

v Gorenjah; mizarsko delo je prevzel Fran Strnad iz Št. Jurja. Kovaska dela J. Šribar in Fr. Herodež iz Št. Pavla.

Repetirno uro je napravil urar Matija Zupanc v Št. Pavlu za 700 gld. Glavni altar je izdelal Ferd. Stuflesser na Tirolskem za 1000 gld. brez menze; marmornato menzo za altar je napravil Al. Vodnik za 400 gld. Stranski altar Lurške matere božje je izdelal Jan. Cesar v Mozirju za 500 gld., marmornato menzo zanj pa Al. Vodnik za 260 gld. Prižnico je izdelal Ivan Cesar za 400 gld. Obhajilno mizo je izdelal Al. Vodnik in velja z dvema škropilnikoma iz marmorja 370 gl. Za veliki luster se je plačalo tvrčki Brix & Andors na Dunaji 550, ta denar pa so zložili skupaj naši fabriški delavci. Svetilnica za večno luč je tudi od tvrčke Brix & Andors in velja 180 gld. Krasni svečniki in kanontable so od Alberta Samasse v Ljubljani in veljajo 400 gld.

Cerkev se je tukaj jako vredno zidala; to lahko spozna celo tisti, ki ni več v stavbinskih zadevah. To pa je zraven požrtvovalnosti domačih in tujih sosednih farmanov, ki so toliko brezplačno delali, tudi zasluga g. Zanierja, načelnika stavbinskega odbora, ki je trgovec in je bil večkrat tudi pri stavbah in je torej znal za to skrbeti, da se nobeno blago in nobeno delo ni preplačalo. Res, veliko je bilo treba truda, veliko je bilo treba žrtvovati! Pa trud je pozabljen, storjenih stroškov ne pogrešamo: Cerkev pa lepa stoji in nam pomnožuje plačilo v nebesih, poznim rodovom pa bo v pobožno spodbudo, ker jim bo cerkev dokaz naše ljubezni do Boga in darežljivosti do njega.

Gospodarske stvari.

Streljanje proti toči leta 1898.

Slovenska Bistrica, januarja 1899.

Tretje leto je poteklo, odkar smo se tukaj začeli braniti proti toči s streljanjem, in tudi to leto je srečno minulo, ne da bi se bila vsula, dasi je bilo mnogo neviht in nekaj prav nevarnih. Že meseca maja smo morali streljati, ker so bile nevihte 10., 20., 25., 27. in 31. dne. Toča je padala dne 20. maja na pohorski planini, 25. pri Rogatcu, 31. pa pri Prihovi in v Prelogah. Meseca junija je bil posebno nevaren dan 27. Že ob 7. uri zjutraj je začelo grometi, ob pol 10. nalive, med katerim je tu padalo nekaj zrn toče, v tem, ko je pri Žrečah, pri Svetem Duhu, pri Laškem trgu in po Dravskem polju precej močno pobila. Meseca julija se je streljalo 5. od 3. do 4. ure zjutraj, 8., 10., 13. in 30. Najhujši dan je bil 9. avgust. Prva nevihta je ob 3. popoldne se vlekla iz jugozapada preko Konjice, Oplotnice, Kebla čez Pohorje, torej zapadno od Visovelj. A druga, ki se je pol ure pozneje bližala od juga z naglostjo 52 kilometrov v uri, držala je naravnost proti naši strani. Slišalo se je neprestano gromenje in hrulo je po črnosivih oblakih, da smo se vsi bali, da se zdaj pa zdaj vsuje toča. Streljalo se je neprenehoma na vseh streljščih po tej strani Pohorja, in ko je prihrula nevihta, vlil se je le dež brez toče. Na daljnem potu proti Mariboru pa je toča hudo klestila, posebno pri Polskavi in okoli Maribora. Dozdaj se je mislilo, da v takih slučajih, kedar nevihta z elementarno silo prihrumi, streljanje ne more imeti nobenega učinka. A ravno ta nevihta, ki se je začela pri Loki ob Savi, kakor potrdi g. profesor Prohaska v Gradcu, kateri že veliko let nabira poročila o uimah in točah, vlekla se je naravnost proti našim krajem in vendar smo tu ostali brez toče. Sicer pa ta nevihta se ni končala pri Mariboru, ampak hrula je naprej do Gradca. V graški okolici pri Eggenbergu pa imajo že tudi deset streljšč in kakor berem v časnikih, tudi tam, kjer so streljali, ni padala toča.

Mesec september je po navadi že bolj miren, vendar so bile nevihte 13., 19. in 23. in je poslednji dan toča še na več krajih potolkla.

Tukaj smo torej imeli dobre uspehe. Ne smem pa zamolčati, da so dne 9. avgusta tudi na Ritoznoju in pri Polskavi bajé streljali, vendar je toča se vsula. Dne 27. junija pa takisto pri Sv. Duhu pri Ločah, a le pri streljšču blizu cerkve, pri drugem, ki je bolj proti severu, pa ne. Tudi pri Poljčanah je toča padala le po dolini, po goricah pa ne, kjer so streljali.

Večkrat sem slišal ugovarjati, da streljanje že zaradi tega ne more uplivati na nevihte, ker so oblaki previsoki, torej pretresanje zraka ne sega do njih. To pa je krivo mnenje. Oblaki, iz katerih pada dež in v katerih se dela toča, niso nikakor tako visoki, kakor marsikdo misli. Po mojem in drugih opazovanju stojé ali se delajo 600 do 1200 metrov nad morjem in pri točah, ki so v prejšnjih letih tu padale, stali so oblaki tako nizko, da se je nad njimi višje gorovje od daleč videlo, torej so oblaki stali kakih 600 do 800 metrov visoko, in ker so streljšča tu na višinah od 400 do 900 metrov, pač ni dvomiti, da bi se zrak po streljih ne pretresaval do njih.

Sicer pa po mojem mnenju streljanje pred vsem na to upliva, da se ne nakopiči preveč električnih tokov v oblakih ali višjih zračnih plasteh, temuč da se zvežejo z zemeljskimi električnimi toki in tako zabranijo tvorjenje bliska. Kajti da ima glavni učinek pri toči elektrika, spoznamo iz tega, da se toča vselej začne vsipati po posebno močnem blisku in gromu, in da se, ko že pojema, z nova vsuje po blisku in gromu. Zato moramo s streljanjem pričeti, še predno je nevihta blizu, ko slišimo od daleč prvo gromenje, ker se že takrat v zraku nad nami nakopičuje zemeljski nasprotna elektrika, in se delajo one zračne spremembe, katerih nasledek utegne biti toča.

Ker pa mora, kdor hoče kaj doseči, pogostoma streljati, porabi se veliko smodnika, kateri stane precej denarja. Kilo smo morali lani plačati po 48 kr., kar je znašalo za 100 kil. — in toliko smo ga sežgali le na mojem streljšču — 48 gld., to je nova naklada vinogradnikom. Pravično bi bilo, da bi streljšča bila občinska, kakor je to že v nekaterih krajih, na primer v Oplotnici, pri Sv. Barbari niže Maribora in morda tudi drugod. Tudi cena smodniku bi se morala znižati in sem zaradi tega že pisal jednemu naših državnih poslancev, da se naj obrne do vojnega ministra. Da-li se je potrudil k ministru ali ne in kaj je dosegel, ne vem. Dobro bi pa bilo, da bi tisti državni poslanec iz Kranjskega, ki je v delegaciji sprožil v delegacijski seji vprašanje o znižanju cene smodnika za te namene. Dr. J. Vošnjak.

Loterijske številke.

Gradec 21. jan. 1899: 50, 55, 26, 18, 77
Dunaj „ „ 29, 50, 83, 5, 37

Prošnja.

Delavsko podporno društvo v Celju se obrača do vseh rodoljubov s ponižno prošnjo za blagovoljno podaritev raznih slov. knjig za ustanovitev društvene knjižnice. Ker društvo porabi vse dohodke le za razne zdravniške potrebe ter podpore revnih udov, ni mu mogoče nakupiti raznih knjig. Upamo, da bode ta ponižna prošnja od mnogih zavednih Slovencev uslišana. Darujte v ta namen, mili rojaki, iz vseh slovenskih pokrajin, kajti kar bodete storili, to bode v korist naroda. Narod vam bode tudi hvaležen, kajti Vi, dragi rojaki mu bodete pripomogli do večjega družabnega ugleda in do prosvete.

Delavsko podporno društvo v Celju.

Balna svila meter po 45 kr.

do 14 gld. 65 kr., kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. — v najnovosegnskih tkaninah, barvah in vzorcih. — Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Henneberg-ove tovarne za svilo (c. in kr. dvorní zalagatelj) v Zürichu.

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka
J. F. PEYER-a
Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 45—45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Kajetan Murko,
Glavni trg, št. 4. v Ptujju, Glavni trg št. 4.

Čisto na novo došli venci za neveste, šopki in cvetke za goste, kakor tudi vsake vrste in barve traki iz svile in atlasa.

Cenejše, kakor povsod.

Kajetan Murko v Ptujju,
Glavni trg, št. 4.
3—3

Svoji k svojim!
Anton P. Kolenc,
trgovec v Celju
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega špicerijskega blaga po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vgone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

Z velespoštovanjem 44-52
Anton P. Kolenc.

Organist,
ceciljanec sprejme se takoj pri župnem predstojništvu na Ljubnem, pošta Laufen na Štajarskem. 2—2

Mala hiša
z lepim vrtom in studencem se proda blizu sv. Jožefa pri Mariboru. Več pové Marija Novak v Studencih št. 39. 3-3

Phönixsova pomada

je bila na razstavi za zdravstvene in bolnikostrežne zadeve v Stuttgartu l. 1890 odlikovana z medaljo, je priznana kot izvrstna po mnogih zdravnikih in vsled tisočeri zahvalnih pisem. Ta pomada je edino sedaj obstoječe neškodljivo sredstvo, vsled katerega pri možkih in ženskih lasje silno bujno rastejo, ne izpadajo, ter se takoj odpravijo luskinge raz glave. Tudi dobro služi za to, da se moreš koj v mladosti ponášati z brki. Vspéh in neškodljivost se jamči.

Lonček te pomade stane 90 kr. Dobi se po poštnem povzetju, ali pa, če se že denar naprej pošlje.

Naslov: Hoppe, Dunaj, XV., Pouthongasse 3. 23-26

Autonoma past za množico živalij.
Za podgane fl. 2.—, za miši fl. 1.20.

Vlavi v eni noči, ne da bi se pazilo na njo, do 40 komadov, ne zapusti nobenega duha in se stavi sama. Povsod najboljši vspehi. Se pošilja proti poštnim povzetjem. M. Feith, Dunaj II., Taborstrasse 11/b.

Najboljši prah za živino

je **Barthelovo apno za klajo;** zabrani, da živina ne liže in grize lesa, da ne dobi mehkih kostij, da ne shujša, stori pa, da rada je, da dobro prebavlja, daje veliko mleka, je močna za delo in daje izvrstno meso.

Za vsako vrsto živine prav potrebno. Opis, kako se rabi, zastonj. 5 kil za poskušnjo 1 glđ. na Dunaju. 11-20

M. Barthel in drug.
na Dunaju,
X. Keplergasse 20/V.

Žganjarija
R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinike in okrevance kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 4

Za bolehné na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih se toliko trdovratnih boleznij, potem naduhe, če je še tako zastarela in navidezno neozdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj** zoper kronične pljučne in vratne bolezni. Na tisoče zahvalnic jamčuje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1-20 mark. Knjižice zastonj. Pristen samo pri **A. Wolffsky-ju** v Berlinu, N. 37. 13-26

0 pustu 1899.

se priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru za napravo

vabil, vstopnic **vsporedov, plesnih redov**

in izdelovanje okusnih

zaročnih kart in poročnih naznanil

zagotavlja najboljšo postrežbo in najnižjo ceno.

Potem

LEPAKE **DIPLOME**

Zahvalnice!!

<p>Spoštovani gospod Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.</p> <p>S spoštovanjem Vaš hvaležni Jakob Suppan. V Divači, 19. okt. 1897.</p> <p>Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hripo, raduhi in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).</p> <p>Vsako naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.</p> <p>Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.</p> <p>Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.</p> <p>Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovarni list in zabojček 20 kr.</p> <p style="text-align: center;">Lekarna k Zrinjskemu H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.</p>	<p>Cenjeni gospod lekarnar! Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancem ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštnem povzetju.</p> <p>V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.</p> <p>S spoštovanjem Vid Zanič.</p> <p>Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem žledodnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepčajo žleodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni žleodca in črev, pa se dobi dober tek.</p> <p>Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.</p> <p>Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanih 80 kr.</p> <p>Pošilja se vsak dan po poštnem povzetju.</p> <p>Kdor pošlje naprej denar, naj za poštno spremnico in zabojček doda 20 kr.</p> <p style="text-align: center;">Lekarna k Zrinjskemu H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20. Ako naročbe znašajo 5 gold. in več, pošiljajo se franko.</p>	<p>Prespoštovani gospod! Moja žena je ležala tri mesece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga</p> <p style="text-align: center;">Jernej Lisicki. V Strmcu pleg Stubice, 22. mal. travna 1898.</p> <p>Mazilo proti kostoboli (Fluid) je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrujene žile ter krepki stare, ki trpijo na slabosti nog.</p> <p>Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.</p> <p>Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.</p> <p>Vsak dan se pošilja po poštnem povzetju.</p> <p>Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za poštno spremnico in zabojček 20 kr. 16—32</p> <p style="text-align: center;">Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.</p>
---	--	--

Odvetnik dr. Ivan Glaser

uljudno naznanja p. n. občinstvu, da je otvoril svojo pisarno v Mariboru, Tegetthoffova ulica št. 22. v pritličju na levo. 1—3

Oznaniilo.

C. in kr. vojaška oskrbovalnica v Mariboru proda po dražbi 174 met. centov pšeničnih in 1116 met centov rženih otrob z drugimi mlijskimi odpadki vred, ali brez tistih, ki znašajo 258 met. centov.

Prodajalo se bode od 28. januarija 1899 naprej do popolne razprodaje cele množice omenjenih otrob vedno vsako soboto kot tržni dan točno ob 9. uri predpoludne in sicer v erarskem skladišču za žito in moko zraven parnega mlina „Styrije“, meljsko predmestje, Kriehuberjeve nlice.

Te zaloge so ravno tam na ogled od 8.—11. ure predpoludne in od 1.—4. ure popoldne.

Natančnejša pojasnila se blagohotno dajejo v pisarniških prostorih vojaške oskrbovalnice, Eisenstrasse, št. 16, vsak dan v uradnih urah od 8. do 12. ure predpoludne, oziroma na željo plsmeno.

C. in kr. vojaška oskrbovalnica v Mariboru, meseca januarija 1899.

Prodaja lesa.

Dne 30. januarija ob 9. uri predpoludne se bo v „Wienergraben-u“ občine krčevinske, nasproti „Wienerhof-u“ 301 borovih in smrekovih debel (za stavbo) in 25 sežnjev bukovega lesa, kakor več kupov vejevja prodalo tistemu, ki največ ponudi.

Baron Twickelevo oskrbništvu.

Naznanilo.

Podpisani naznanja, da ima 2000 zelenocepjenih trt na prodaj.

Aleksander Graber, Krčevina pri Vurbergu, Ptuj. 1-2

Proda

se iz prostih rok posestvo, ki meri 20 orolov hoste, njiv in travnikov, pol ure od Laškega trga na prijetnem solnčnem kraju. Pojasnila daje iz prijaznosti Juro Merzel, občinski tajnik Marija-Graške občine na Laškem. 1-3

Seme pravega Kašelskega

(Ljubljanskega) zelja prodaje Ignac Mercina v Zg. Kašlju, pošta Zalog pri Ljubljani. To zelje dela lepe trde glave, rodi v vsaki zemlji, in je vsega priporočila vredno. Pošilja se po pošti 30 gr 50 kr. poštnine prosto. Naročnina sprejema se tudi v pisemskih markah. Za pristnost in kaljivost se jamči. 1-5

Mlin na prodaj

v slovenskem obrtnem kraju na Spodnj. Štajerskem brez konkurence, na dve kolesi, združen s kupčevanjem, ima veliko mleti, ima valjarski stol s cilindrom za debelo moko, itd. Poleg hiša z večimi sobami, kuhinjo, kletjo, prešo za olje, gospodarsko poslopje, vse zidano in lepo uravnano. Zavoljo bolehnosti takoj in po ceni na prodaj s premičnim premoženjem, živino in gospodarskim orodjem. Naslov pove upravn. lista. 2-3

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpezno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 21-52

Ana Hofbauer, imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice št. 4. Domača tvrdka!

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik grašine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepejajoči naradni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice. 2-50

Priporočba.

P. n. č. duhovščini priporoča svojo veliko zalogo pristnih

voščениh sveč

vsakovrstne velikosti in po najnižjih cenah ter jamči, da bo vsakdo z njegovim blagom zadovoljen. 3—3

Av gust Adamec, svečar v Rogatcu.

Svoji k svojim!

Izvrstno olje iz kostij

za šivalne stroje, kolesa, kakor tudi izvrstno olje za svetljava, ki se ne kadi, za kolesne svetilke, iz tovarne olja iz kostij H. Moebius & Fils, Basel (Švica). Dobi se pri: **Jan. Erhartovih** naslednikov **R. Strassmayer**, puškar.

Francu Neger, trgovina za šivalne stroje in kolesa.

Herm. Prosch, trgovina za šivalne stroje in kolesa. 6-26

„Čiste sorte“.

Cepljene trsje, ki se je vrlo obneslo, kakor tudi ključe in korenjake prodaja s popolnim jamstvom čistih sort: oskrbništvu grašine „Arch“ na Kranjskem, postaja Krško-Videm. 3-3

„Za gostije“

se prodava v

Bračkovi štacuni

v novem poštnem hramu v Ptuj

najlepša suha ogerska moka	št. 0	1 kilo	za 18 kr.
„ 1	„	„	16 „
„ 2	„	„	14 „
„ 3	„	„	12 „
„ 4	„	„	10 „

sladkor 1 kilo za 38 kr. v grudi,
fina kava 1 kilo za 1.20, 1.40, 1.60 do 2 gld.
riž 1 kilo za 13, 14, 16 in 20 kr.
domači zasekani novi špeh 1kg 68 kr., stari 72 kr.
miline sveče 6 in 8 mil. 1 zavoje 35 kr. itd.

2-6

Vsega zdravilstva

dr. Tomaž Bergmann,

nekdaj bolniški zdravnik deželne bolnice v Ljubljani, dozdaj pr. zdravnik v Slov. Bistrici, ordinuje v Mariboru, Reiserstrasse 2.

(ogel Tegetthoff-ovih ulic v Gr. Meranovi hiši)
od 9—10. predpoludne in 1—3. popoldne.

Vožnje karte
in
tovorni listi

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v **Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20, ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 2

Slovinci!

Že v sedmi popravljeni izdaji je izšel v tiskarni sv. Cirila v

Mariboru,

koroške ulice št. 5.

po vsem Slovenskem priljubljen

VENEČ
pobožnih molitev in svetih pesmi.

Spisal duhovnik lavantinske škofije.

Krasno vezan z zlato

obrezu stane fl. 1.60,

lično v usnje vezan z

barvano obrezu gld. 1.40.

Za pošto se naj pridene 10 kr.

Slovinci, pridno si naročajte lepo knjigo!